

Hoge melkprijs in India maakt goede melkkoeien schaars

Handel in heilige koeien

In India – het land met de meeste koeien en de meeste melk ter wereld – bracht Anno Fokkinga een bezoek aan 's werelds grootste veemarkt. Een kleurrijk verslag uit een andere wereld.

tekst **Anno Fokkinga**

Te midden van duizenden pelgrims loop ik als in een droom over de tien kilometer lange Mahatma Ghandibrug. Op deze warme novemberdag moet iedereen zo nodig naar Sonapur, het dorpje aan de overkant van de Ganges. Het is de dag van de volle maan en dan is Sonapur voor even het middelpunt van het heelal. Daar zullen we ons massaal kunnen onderdompelen in de heilige Ganges. En bevrijd worden van al onze zonden.

Maar op deze dag van de volle maan begint in Sonapur ook de jaarlijkse veemarkt. De grootste veemarkt van de hele wereld, naar men hier ten stelligste beweert. Vier weken lang vindt hier aan de oever van de Ganges een levendige handel plaats in koeien, melkbuffels, olifanten, paarden, geiten, honden, zangvogeltjes enzovoort.

Midden op de markt torent een witmarmeren tempel, het magisch centrum voor

de duizenden pelgrims, heilige mannen, waarzeggers, handlezers en slangenbezwervers.

Witte revolutie

Met open mond loop ik langs een vijftigtal prachtig beschilderde olifanten. Sonapur is de enige markt ter wereld waar je nog een olifant kunt kopen. Maar wat zijn ze groot, wat zijn ze mooi. De aangrenzende paardenmarkt ademt dezelfde oosterse sfeer. Honderden paarden en elke kaste blijkt zijn eigen kleur paard te hebben. De koemarkt beslaat een heel groot terrein, maar het aantal koeien valt wat tegen. De handelaren wijten dat aan de hoge melkprijs, die ondertussen al meer dan 40 eurocent per liter bedraagt. Niemand verkoopt graag de kip met de gouden eieren. Bovendien heeft de minis-

ter van Landbouw veel te laat de vervoersbeperkende maatregelen ingetrokken, zodat koeien uit melkveerijke deelstaten pas vanaf morgen op de trein kunnen worden gezet.

Er staan nu zo'n honderd melkkoeien, voornamelijk holsteins, dat wil zeggen kruislingen met nog 25 tot 50 procent zeboebloed. Voor een goede melkkoe – dat is een koe die zo'n 15 liter melk per dag geeft – betaalt men tot wel 100.000 roepies (1600 euro). En dat is heel veel geld in een land waar een politieagent 200 euro per maand verdient (en de meeste mensen veel minder). Deze topkoeien worden drie keer per dag (met de hand) gemolken. Het basisvoer bestaat uit gehakseld en geweekt stro, soms ook wat groenvoer (olifantsgras en luzerne), aangevuld met zemelen, granen en dergelijke.

India telt 1,2 miljard inwoners en produceert tien keer zoveel melk als Nederland, 110 miljard kilo per jaar, waarvan 50 miljard afkomstig van koeien en 60 miljard van melkbuffels. Indiërs mogen dan wel geen rundvles eten, ze consumeren des te meer zuivel. En hoewel de melkpro-

Ossen zijn opgetuigd als kerstbomen

De enige markt ter wereld waar je een olifant kunt kopen

Een nog niet al te drukke koemarkt

Werkossen toegedekt voor de nacht

Elke dag een grondige wasbeurt

Met hamer en spijkers, twee hoefijzers per poot

ductie jaarlijks met 4 procent stijgt, is er nog altijd een groot tekort.

De regering heeft nu voor de tweede keer een 'witte revolutie' afgekondigd: in 2020 moet de melkproductie met 70 miljard kilogram zijn gegroeid tot 180 miljard kilo. Niet door nog meer koeien te gaan melken, maar door de productie per koe – die gemiddeld nog altijd onder de 1000 kg melk per jaar ligt – te verhogen. Naar verluidt – maar dit terzijde – heeft ook makelaar en ondernemer Willy van Bakel zijn begerig oog laten vallen op dit immense zuivelland.

Koemestvuurtjes

Een jongetje van een jaar of twaalf vraagt of hij mijn gids mag zijn. Hij wil graag wat geld verdienen om een hondje te kunnen kopen. Eindelijk iemand die Engels spreekt. Hij weet waar ik de ossenmarkt kan vinden en trekt mij mee door de mensenmenigte. Als we de opdringerige geiten en de kwetterende vogeltjes achter ons hebben gelaten, komen we op een

veel rustiger deel van de markt waar honderden werkossen paarsgewijs staan opgesteld. De ondergaande zon kleurt het geheel tot een exotisch tafereel. Onder krakkemikkige afdaken zijn vrouwen eten aan het koken. Op koemestvuurtjes. De mannen zijn druk in de weer om de ossen van een dekkleed te voorzien. Voor de schoftbult is een gat in het kleed gemaakt en soms wordt de bult nog apart in een plastic zak verpakt.

Er staat ons blijkbaar een koude nacht te wachten. De voerbakken worden bijgevuld met gehakseld en geweekt stro. Kinderen zijn ijverig koeienvlaaien aan het verzamelen. Ik zie zelfs een jochie de mest van een schijtend dier met zijn handen opvangen. Gedroogd brengt een koeienvla toch maar mooi twee roepies op.

Een jonge os wordt door twee mannen op de grond gelegd. Voor het eerst van mijn leven zie ik hoe een os wordt beslagen. We informeren naar de prijs. Voor een jong ossenpaar betaal je zo'n 600 euro en dat kan voor een wat ouder en goed getraind

paar oplopen tot wel 1200 euro. India mag dan wel een economische grootmacht aan het worden zijn, de ossenkar is er nog verre van verleden tijd. Het land telt zo'n 50 miljoen trekossen en het meeste akkerland wordt nog door ossen bewerkt, hooguit een derde door tractoren.

Van slapen komt in mijn tentje niet veel terecht. Het feest van de volle maan verliest pas aan luidruchtigheid als de zon (en mijn tolkje) zich alweer aandienen. Het ontwaken van de ossenmarkt in een in nevels gehulde ochtendzon doet mij het nachtbraken snel vergeten. De ossen zijn schitterend uitgedost en vragen eigenlijk stuk voor stuk om een foto. De eigenaren trouwens ook. Als we later op de ochtend het baden van de olifanten in de Ganges meemaken, kan de dag (wat zeg ik, deze reis) niet meer stuk.

Op de hondenmarkt kopen mijn kleine vriend en ik de allermooiste puppy die er is. Een wit keeshondje. Hij gelukkig, ik gelukkig en, naar ik hoop, het hondje uiteindelijk ook. |

Zijn concurrentjes te vlug af!

Een welverdiend keeshondje

